

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต องค์การบริหารส่วนตำบลฝักไหม

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ของ องค์การบริหารส่วนตำบลฝักไหม อำเภอ ห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๑. บทนำ

องค์การบริหารส่วนตำบลผักไหม เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล จึงตระหนักถึงความสำคัญต่อเรื่องดังกล่าว และพร้อมส่งเสริมการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อไม่ให้เกิดความเสี่ยงและปัญหาขึ้นภายในหน่วยงาน จึงได้ดำเนินการวิเคราะห์ และประเมินความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนที่อาจจะก่อให้เกิดการทุจริตและการประพฤติมิชอบภายในหน่วยงาน เพื่อเป็นกรอบในการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงาน

๒. หลักการและวัตถุประสงค์

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้

๒.๑ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เข้าใจจุดเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดการทุจริต
๒. ปรับปรุงกลไกการทำงาน เพื่อยับยั้งการทุจริต และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐตรวจสอบได้
๓. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐมีการบริหารราชการด้วยความโปร่งใสเป็นธรรม
๔. เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย

๒.๒ นิยามความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต

๒.๓ กรอบในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

Detective : ฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสแก่ผู้บริหาร

Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนพฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้จะทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๒.๔ ประเภทของความเสียหายการทุจริต

ด้านที่ ๑ ความเสียหายการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต

ด้านที่ ๒ ความเสียหายการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่

ด้านที่ ๓ ความเสียหายการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๓. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ องค์การบริหารส่วนตำบลฝักไหม ได้ทำการคัดเลือกกระบวนการรับโอนพนักงานส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลฝักไหม ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต เพื่อสร้างมาตรการในป้องกันและลดโอกาสการทุจริตจากการปฏิบัติงาน (Operational Risk) โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสที่จะเกิด(Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงและผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น

๓.๑ เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต การรับโอนพนักงานส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลฝักไหม

๑.เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	เหตุการณ์อาจเกิดขึ้น ตั้งแต่ ๔ ครั้งขึ้นไป ต่อปี
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน ๓ ครั้ง ต่อปี
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน ๒ ครั้ง ต่อปี
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน ๑ ครั้ง ต่อปี
๑	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

๒.ผลกระทบ (Impact)

ผลกระทบ (Impact)	
๕	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
๔	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
๓	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
๒	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
๑	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

๓.ระดับความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ x ๑ = ๕)	สูง (๕ x ๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕ x ๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕ x ๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕ x ๕ = ๒๕)
๔	ต่ำ (๔ x ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ x ๒ = ๘)	สูง (๔ x ๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔ x ๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔ x ๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓ x ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ x ๒ = ๖)	ปานกลาง (๓ x ๓ = ๙)	สูง (๓ x ๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓ x ๕ = ๑๕)
๒	ต่ำ (๒ x ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ x ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ x ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ x ๔ = ๘)	สูง (๒ x ๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑ x ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ x ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ x ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ x ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ x ๕ = ๕)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ (น้อยกว่า ๕ คะแนน)
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๕ – ๙ คะแนน)
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง (๑๐ – ๑๔ คะแนน)
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก (๑๕ คะแนน ขึ้นไป)

๓.๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตและการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต โดยการระบุรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติกรรมการณ์การทุจริตในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของการรับโอนพนักงานส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลฝักไหม ประเภทของความเสี่ยงการทุจริต ในด้านที่ ๒ ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่ โดยการค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (UnknownFactor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมติฐานหรือเป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information)

**การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตกระบวนการรับโอนพนักงานส่วนตำบล
ของ องค์การบริหารส่วนตำบลฝักไหม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙**

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ องค์การบริหารส่วนตำบลฝักไหมได้ทำการคัดเลือกกระบวนการรับโอนพนักงานส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลฝักไหม มาทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต เพื่อสร้างมาตรการในป้องกัน และลดโอกาสการทุจริตจากการปฏิบัติงาน (Operational Risk) โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาส ที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงและผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความความเสี่ยงนั้น ในการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตได้ประเมินมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการ ควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับประเด็นด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ เพื่อจะนำขั้นตอนของกระบวนการรับโอนข้าราชการ ที่เป็นความเสี่ยงที่อยู่ในระดับตั้งแต่ปานกลางขึ้นไป มาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเพื่อป้องกันและลดโอกาสการทุจริต

ระดับ	คำอธิบายการประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสมซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผล การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับขั้นตอน	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	Risk Score (L x I)			
				Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง
การรับโอน พนักงานส่วน ตำบลของ องค์การบริหาร ส่วนตำบลผักไหม	๑	การยื่นคำร้อง: พนักงานผู้ ประสงค์จะขอโอน (ย้าย) ต้อง จัดทำ คำร้องขอโอน พร้อมแนบ ประวัติส่วนตัว (ก.พ.๗) และ เอกสารที่เกี่ยวข้อง ส่งผ่าน ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น	ผู้มีอำนาจเรียกเก็บเงินจากผู้ขอโอนย้ายเพื่อแลก กับการรับเข้าทำงานหรือการให้โอนย้าย	๑	๑	๑	ต่ำ
	๒	ขั้นตอนการสอบถามตำแหน่ง ว่าง: อบต.ปลายทาง (ผู้รับโอน) จัดส่งหนังสือไปสอบถามความ ต้องการรับโอนและตรวจสอบ ความว่างของตำแหน่งไปยัง อบต.ต้นสังกัด (หรือหน่วยงาน เดิม)	ผู้รับผิดชอบบันทึกข้อมูลตำแหน่ง กรอบ อัตรากำลังของพนักงานส่วนตำบลผักไหม ข้อมูลครองตำแหน่งและตำแหน่งที่ว่างอย่าง ไม่ถูกต้อง หรือบิดเบือนจากข้อเท็จจริง เพื่อ เรียกเก็บเงินหรือผลประโยชน์ตอบแทน หรือ เพื่อเอื้อประโยชน์แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง	๑	๑	๑	ต่ำ

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับขั้นตอน	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	Risk Score (L x I)			
				Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง
การรับโอน พนักงานส่วน ตำบลของ องค์การบริหาร ส่วนตำบลฝักไหม	๓	การขอความเห็นชอบจาก ก. อบต.: เมื่อ อบต.ต้นสังกัด ยินยอมให้โอนแล้ว อบต. ปลายทางจะต้องจัดทำหนังสือ ส่งขอความเห็นชอบต่อ ประธานคณะกรรมการ ก.อบต. จังหวัด เพื่อนำเข้าที่ประชุม พิจารณาอนุมัติ	ผู้รับผิดชอบดำเนินการประสานการนำส่ง เอกสารการโอนย้ายเข้าที่ประชุม คณะกรรมการ ก.อบต. จังหวัด เรียกรับเงินหรือ ผลประโยชน์ตอบแทน โดยอ้างว่าเพื่อใช้ ช่องทางพิเศษหรือสินบนเพื่อให้ข้ามขั้นตอน การตรวจสอบเอกสารตามลำดับชั้น	๓	๒	๖	ปานกลาง
	๔	การอนุมัติและการส่งตัว: เมื่อ ก.อบต. จังหวัด อนุมัติแล้ว อบต.ปลายทางจะทำหนังสือ แจ้งไปยัง อบต.ต้นสังกัดเพื่อ ขอรับโอนและขอให้ ออกคำสั่ง ให้พ้นจากตำแหน่ง พร้อมทั้งส่ง ตัวพนักงานมาปฏิบัติงาน]	ผู้รับผิดชอบหรือผู้มีอำนาจเรียกรับเงินจากผู้ขอ โอนย้ายเพื่อแลกกับการลงนามในเอกสาร คำสั่ง โอนย้าย	๑	๑	๑	ต่ำ

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับขั้นตอน	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	Risk Score (L x I)			
				Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง
การรับโอน พนักงานส่วน ตำบลของ องค์การบริหาร ส่วนตำบลฝักไหม	๕	การบรรจุแต่งตั้ง: อบต. ปลายทางดำเนินการ ออกคำสั่ง รับโอนและแต่งตั้ง ให้ดำรง ตำแหน่ง จากนั้นผู้รับผิดชอบ งานการเจ้าหน้าที่ของ อบต. ปลายทางจะบันทึกข้อมูลการ รับโอนลงในบัตรประวัติ (ก.พ. ๗) ต่อไป	ผู้รับผิดชอบหรือผู้มีอำนาจอาจเรียกรับเงินจาก ผู้ขอโอนย้ายในการอำนวยความสะดวกในการ ดำเนินการให้เสร็จสิ้น	๑	๑	๑	ต่ำ

การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อกระบวนการ/โครงการ การรับโอนพนักงานส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลผักไหม								
ลำดับ ที่	ขั้นตอน การดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑	การขอความเห็นชอบจาก ก. อบต.: เมื่อ อบต.ต้นสังกัดยินยอมให้โอนแล้ว อบต.ปลายทางจะต้องจัดทำหนังสือส่งขอความเห็นชอบต่อประธานคณะกรรมการ ก. อบต. จังหวัด เพื่อนำเข้าที่ประชุมพิจารณาอนุมัติ	ผู้รับผิดชอบดำเนินการประสานการนำส่งเอกสารการโอนย้ายเข้าที่ประชุม คณะกรรมการ ก. อบต. จังหวัด เรียก รับ เงิน หรือ ผลประโยชน์ตอบแทน โดยอ้างว่าเพื่อใช้ช่องทางพิเศษหรือสินบนเพื่อให้ข้ามขั้นตอนการตรวจสอบเอกสารตามลำดับชั้น	ปานกลาง	๑. ประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ ๒. มาตรการแนวปฏิบัติ Dos & Don't เพื่อเป็นแนวทางในการประพฤติตนทางจริยธรรม ๓. มาตรการนโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ๔. มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต ประพฤติมิชอบ เรื่องคู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน	๑. ดำเนินการแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลผักไหม ๒. ประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ ๓. จัดทำมาตรการแนวปฏิบัติ Dos & Don't เพื่อเป็นแนวทางในการประพฤติตนทางจริยธรรม ๔. จัดทำมาตรการนโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔	ปีงบประมาณ ๒๕๖๔	ไม่ใช้งบประมาณ	งานบุคคล

ชื่อกระบวนการ/โครงการ การรับโอนพนักงานส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลผักไหม								
ลำดับ ที่	ขั้นตอน การดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
				๕. ประชาสัมพันธ์ประมวล จริยธรรมผู้บริหารท้องถิ่น และ ประกาศคณะกรรมการ มาตรฐานการบริหารงานบุคคล ส่วนท้องถิ่น เรื่อง ประมวล จริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น	๕. จัดทำมาตรการป้องกันและ แก้ไขปัญหาการทุจริต ประพฤติ มิชอบ เรื่องคู่มือการป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อน ๖. ดำเนินการประชุม ประจำเดือน แล้วชี้แจงให้ ความรู้แก่บุคลากรได้รับทราบ เกี่ยวกับมาตรการต่าง ๆ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๙	ไม่ใช้ งบประมาณ	งานบุคคล

(ลงชื่อ)

นพธ

(ผู้จัดทำ/ผู้ปฏิบัติ)

(นางณปภัช บวรศักดิ์โสภณ)
ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

(ลงชื่อ)

วิรัชศักดิ์

(หัวหน้าผู้จัดทำ)

(นายวิรัชศักดิ์ แก่นสาร)
ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลผักไหม